

ЗНАЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА» У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ

КУБРИШ Н. Р., ОЛЕШКО Л. І.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Мистецтво України є частиною історії світової культурної спадщини. Творча спадщина видатних українських митців минулого і сучасного демонструє не тільки своєрідність, унікальність національної культури, але втілює особливості менталітету, духовні та художні традиції, віддзеркалює етапи складного історичного шляху народу, взаємозв'язок з культурами зарубіжних країн. На формування характерних особливостей відповідного історичного етапу розвитку мистецтва впливають соціальні, політичні, економічні чинники розвитку країни, духовні й народні традиції, культурно-художні процеси. Трагічні події повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію суверенної України 2022 р., воєнна агресія, що триває, знищення та руйнування культурної спадщини народу вимагають нового висвітлення мистецтвознавчих проблем. Кожна епоха або історичний період виділяє людей, які можуть бути зразком для затвердження життєвих цінностей, культурних і духовних орієнтирів.

Дисципліна «Історія українського мистецтва» як компонент освітньо-професійної програми «Графічний дизайн» спрямована, перш за все, на формування фахового, загальноосвітнього і культурного рівня майбутнього спеціаліста. При вивченні навчальної дисципліни студент має ознайомитися з робочою програмою дисципліни, формами організації та контролю навчання, критеріями оцінювання. Програма дисципліни передбачає вивчення образотворчого мистецтва та архітектури в контексті соціально-історичного та культурного середовища на території України XVI – XXI століття. У процесі вивчення дисципліни студенти засвоюють принципи історичної періодизації розвитку українського образотворчого мистецтва, вивчають художні стилі, напрямки, творчі об'єднання, аналізують особливості культурних процесів, знайомляться з творчою біографією видатних майстрів; формують навички художньо-стильового аналізу мистецьких творів відповідно культурно-історичного, соціально-політичного контексту. Дисципліна «Історія українського мистецтва» розкриває зміст мистецтвознавчих понять, особливості різних видів і жанрів образотворчого мистецтва, специфіку художніх явищ. Кожна тема навчальної дисципліни містить питання та завданнями для самоперевірки знань, що дозволяє студентам ефективно засвоювати навчальний матеріал у процесі підготовки до іспиту. Відвідування

музейних експозицій, художніх виставок і галерей є важливими чинниками в процесі формування творчої особистості майбутнього дизайнера, оскільки вивчення історії українського мистецтва зорієнтоване не лише на сам процес його виникнення та розвитку, але й на розуміння проблематики сучасного мистецтва України. Тому тематичний план програми передбачає знайомство студентів з творчістю видатних художників Одеської обласної організації Національної Спілки художників України. Дисципліна «Історія українського мистецтва» має загальнотеоретичні й практичні завдання. Навчальний процес передбачає наступні форми навчання: лекції, практичні заняття, самостійну роботу. Практичні заняття проводяться у формі семінарів. На семінарах студенти вчаться створювати презентації та робити короткі усні доповіді відповідно визначеним завданням семінарів. Самостійна робота включає підготовку усних доповідей та презентацій відповідно до тем семінарів, а також реферату. Тема реферативної роботи обирається студентом на основі представленого переліку тем, що є найбільш актуальними із лекційного курсу дисципліни. Мета реферативної роботи – поглиблення, узагальнення та закріплення знань студентів з історії українського мистецтва. Основні завдання: формування у студентів умінь працювати з інформаційними джерелами; аналізувати та систематизувати матеріал; вірно визначати мету, завдання структуру, зміст реферату; робити логічні обґрунтовані висновки, поглиблення, узагальнення та закріплення теоретичних аспектів дисципліни. Практичний досвід при створенні реферату служить також підготовчим етапом до написання майбутньої кваліфікаційної роботи бакалавра, оскільки формує важливі навички самостійної дослідницької роботи. Формою контролю є іспит. Для складання іспиту потрібно пройти проміжний контроль у формі поточної перевірки підготовки та участі у семінарах, написання реферату.

Отже, дисципліна «Історія українського мистецтва» є важливим компонентом освітньо-професійної програми «Графічний дизайн» спеціальності «Дизайн». Важливо пам'ятати, що мистецтво та творчість є засобом національно-патріотичного виховання молоді. Мистецтво допомагає осмислити особливості історико-культурних процесів України, зрозуміти тенденції розвитку сучасного мистецтва. Вивчення творчого доробку виданих українських митців є актуальним в умовах зростання самосвідомості нації, розвитку національної культури, розбудови та захисту держави. Творчість патріотично спрямованих митців, культурна спадщина, досягнення сучасного українського мистецтва надихає молодь, стає зразком для формування духовних цінностей, національної гідності та самоідентифікації, активно впливає на розвиток творчої особистості, громадських чеснот, вчить поважати культуру та звичаї інших народів.